

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

**E
PRIJEDLOG**

**ZAKON
O STANDARDIZACIJI U REPUBLICI SRPSKOJ**

Banja Luka, jun 2022. godine

**ZAKON
O STANDARDIZACIJI U REPUBLICI SRPSKOJ**

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se ciljevi i načela standardizacije, donošenje, objavljivanje, primjena i povlačenje standarda i srodnih dokumenata, kao i druga pitanja od značaja za standardizaciju u Republici Srpskoj.

Član 2.

Ciljevi standardizacije su:

- 1) unapređenje zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, kao i zaštite životne sredine,
- 2) poboljšanje kvaliteta proizvoda, procesa i usluga, utvrđivanje njihove namjene, tipizacija, kompatibilnost i zamjenjivost,
- 3) obezbjeđivanje jedinstvene tehničke osnove,
- 4) razvoj i unapređenje proizvodnje i prometa proizvoda, izvođenja radova, odnosno vršenja usluga kroz razvoj međunarodno usklađenih standarda radi efikasnog korišćenja rada, materijala i energije,
- 5) unapređenje međunarodne trgovine, putem sprečavanja ili otklanjanja nepotrebnih tehničkih barijera.

Član 3.

Standardizacija se zasniva na sljedećim načelima:

- 1) prava na dobrovoljno učešće svih zainteresovanih strana prilikom donošenja standarda Republike Srpske,
- 2) konsenzusa zainteresovanih strana,
- 3) sprečavanja dominantnosti pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom zainteresovanih strana,
- 4) preglednosti postupka standardizacije i javnosti standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata,
- 5) međusobne usklađenosti standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata,
- 6) uzimanja u obzir stanja razvijenosti tehnike i pravila međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju i odgovarajućih međunarodnih sporazuma,
- 7) jednakog tretmana inostranih proizvoda ili usluga i istih ili sličnih domaćih proizvoda ili usluga, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Član 4.

(1) Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) standard je tehnička specifikacija koju je konsenzusom donijelo priznato tijelo za standardizaciju, za višekratnu ili stalnu upotrebu i sa kojom usaglašenost proizvoda, procesa i usluga nije obavezna,
- 2) međunarodni standard je standard koji je donijelo međunarodno tijelo za standardizaciju,

- 3) evropski standard je standard koji je donijelo evropsko tijelo za standardizaciju,
- 4) harmonizovani standard je evropski standard koji je donijet na osnovu zahtjeva Evropske komisije za primjenu u harmonizovanom zakonodavstvu Evropske unije,
- 5) državni standard je standard koji je donijelo tijelo za standardizaciju određene države,
- 6) bosanskohercegovački standard (BAS) je standard koji je donio Institut za standardizaciju BiH (u daljem tekstu: Institut),
- 7) standard Republike Srpske (SRS) je standard koji je donio Republički zavod za standardizaciju i metrologiju (u daljem tekstu: Zavod),
- 8) granski standard je standard na nivou užeg područja (grane) standardizacije (tehnika, transport, računovodstvo, poljoprivreda, mjerne veličine i jedinice, zdravstvo i slično),
- 9) interni standard je standard privrednog društva, preduzetnika, institucije ili drugog pravnog lica,
- 10) srodni dokument je bilo koja tehnička specifikacija koja nije standard, a koju je donijela međunarodna ili evropska organizacija za standardizaciju, odnosno tijelo za standardizaciju određene države, za višekratnu ili stalnu upotrebu i sa kojom usaglašenost proizvoda, procesa i usluga nije obavezna,
- 11) nacrt standarda je tehnička specifikacija o određenom predmetu standardizacije, koji se razmatra radi donošenja i koji se, u skladu sa postupkom za donošenje standarda, nakon pripreme stavlja na javnu raspravu ili razmatranje,
- 12) donošenje standarda ili srodnog dokumenta je skup koordinisanih aktivnosti koje započinju usvajanjem prijedloga za donošenje standarda ili srodnog dokumenta, a završavaju se donošenjem akta kojim se proglašava da je standard ili srodni dokument donesen,
- 13) zainteresovana strana podrazumijeva organ republičke uprave, odnosno lokalne samouprave, privredno društvo, preduzetnika, naučnu i obrazovnu ustanovu, organizaciju potrošača, udruženja proizvođača, odnosno privrednih subjekata, kao i drugo pravno ili fizičko lice koje ima interes u oblasti standardizacije,
- 14) konsenzus podrazumijeva načelnu saglasnost u vezi sa bilo kojim značajnim pitanjem, postignut tako da se uzmu u obzir stanovišta svih zainteresovanih strana i da se usaglase svi suprotstavljeni stavovi, pri čemu se pod konsenzusom ne podrazumijeva jednoglasnost,
- 15) proizvod je svaki industrijski dobijen proizvod, kao i svaki poljoprivredni proizvod, uključujući proizvode od ribe,
- 16) ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda, procesa i usluga sa važećim standardima je aktivnost kojom se utvrđuje da li su ispunjeni zahtjevi sadržani u važećim standardima,
- 17) znak usaglašenosti je oznaka kojom se potvrđuje usaglašenost proizvoda, procesa i usluga sa važećim standardima,
- 18) državno tijelo za standardizaciju je organizacija za standardizaciju koja je priznata od određene države, a koja može biti član odgovarajućeg međunarodnog ili evropskog tijela za standardizaciju,
- 19) međunarodna tijela za standardizaciju su:
  1. Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO),
  2. Međunarodna elektrotehnička komisija (IEC),
  3. Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU),
- 20) evropska tijela za standardizaciju su:
  1. Evropski komitet za standardizaciju (CEN),
  2. Evropski komitet za standardizaciju u oblasti elektrotehnike (CENELEC),
  3. Evropski institut za standarde iz oblasti telekomunikacija (ETSI).

(2) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Član 5.

(1) Standardizacija je skup koordinisanih aktivnosti na donošenju standarda i srodnih dokumenata, koji se odnose na postojeće ili moguće zahtjeve u određenoj oblasti, radi postizanja optimalnog stepena uređenosti te oblasti.

(2) Subjekti standardizacije u Republici Srpskoj su Zavod, ministarstvo nadležno za poslove standardizacije (u daljem tekstu: Ministarstvo), Institut, Savjet za standardizaciju BiH (u daljem tekstu: Savjet), stručna radna tijela za standardizaciju Republike Srpske i BiH (tehnički komiteti, radne grupe za pripremu standarda i slično) i druge zainteresovane strane iz Republike Srpske.

Član 6.

Zavod obavlja sljedeće poslove:

1) predlaže, priprema, odobrava, donosi, izdaje, objavljuje, održava, distribuira i preispituje standarde Republike Srpske,

2) donosi propise u vezi sa pripremanjem, usvajanjem i objavljivanjem standarda Republike Srpske,

3) donosi programe i planove rada iz oblasti standardizacije i prati njihovu realizaciju,

4) uspostavlja i koordinira rad stručnih radnih tijela Zavoda u oblasti standardizacije,

5) uspostavlja i održava baze podataka o standardima i drugim dokumentima iz oblasti standardizacije, te vodi registre o raspoloživim standardima,

6) učestvuje u izradi i donošenju bosanskohercegovačkih standarda,

7) predlaže članove Savjeta iz Republike Srpske i učestvuje u radu tehničkih komiteta, komisija i stručnih radnih tijela Instituta,

8) saraduje sa Savjetom i drugim stručnim radnim tijelima Instituta,

9) pruža podršku tehničkim komitetima Instituta,

10) pruža pomoć u izradi granskih i internih standarda i tehničkih propisa,

11) pruža informacije iz oblasti standardizacije svim zainteresovanim subjektima,

12) učestvuje u edukaciji svih zainteresovanih subjekata iz oblasti standardizacije,

13) obavlja izdavačko-publicističku djelatnost iz oblasti standardizacije,

14) prodaje standarde Republike Srpske raspoložive u vlastitoj standardoteci,

15) vrši promociju standarda i standardizacije,

16) obavlja i druge poslove iz oblasti standardizacije.

Član 7.

(1) Inicijativu za donošenje standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta Zavodu može da podnese bilo koja zainteresovana strana, uz detaljno navođenje razloga i potreba donošenja tog dokumenta.

(2) Proceduru donošenja standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta može pokrenuti i Zavod, a na osnovu utvrđenih potreba razvoja standardizacije Republike Srpske i drugih strateških i planskih analiza u ovoj oblasti.

(3) Zavod pokreće proceduru donošenja standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta kada se na osnovu stava Savjeta utvrdi da ne postoji interes da Institut donese određeni standard ili srodni dokument čije donošenje predlaže zainteresovana strana iz Republike Srpske ili sam Zavod.

(4) Direktor Zavoda donosi rješenje o usvajanju prijedloga za donošenje standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta, koje se objavljuje na internet stranici Zavoda i na osnovu kojeg otpočinje postupak donošenja standarda ili srodnog dokumenta.

(5) Uz rješenje iz stava 4. ovog člana, Zavod na svojoj internet stranici objavljuje i obavještenje o pokretanju postupka za donošenje standarda Republike Srpske, a kada je potrebno i za donošenje srodnog dokumenta, kao i obavještenje o stavljanju nacrt standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta na javnu raspravu.

Član 8.

(1) U skladu sa planskim i razvojnim dokumentima Republike Srpske i prethodno prikupljenim zahtjevima zainteresovanih strana, a uz iskazan stav Savjeta, Zavod donosi godišnji Program rada u oblasti standardizacije (u daljem tekstu: Program), koji je javno dostupan na njegovoj internet stranici, a koji je dio godišnjeg Plana rada Zavoda.

(2) Programom se utvrđuju:

1) standardi Republike Srpske i srodni dokumenti za donošenje ili mijenjanje, koji su predloženi od strane Zavoda ili zainteresovanih strana,

2) standardi i srodni dokumenti koji se, na osnovu stava Savjeta, donose ili mijenjaju od strane Instituta,

3) učešća u radu stručnih tijela Zavoda,

4) učešća u radu stručnih tijela Instituta,

5) aktivnosti na promociji standarda i standardizacije,

6) druge aktivnosti iz oblasti standardizacije.

(3) U Programu se za svaki standard ili srodni dokument navode sljedeći podaci:

1) predmet standarda ili srodnog dokumenta,

2) planirane aktivnosti u postupku donošenja standarda ili srodnih dokumenata,

3) svi dokumenti koji su korišćeni kao osnov za izradu standarda ili srodnog dokumenta.

Član 9.

(1) Kao osnov za donošenje standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta najčešće se koriste odgovarajući međunarodni, odnosno evropski standardi ili srodni dokumenti.

(2) Ako u određenoj oblasti nema međunarodnih, odnosno evropskih standarda ili srodnih dokumenata ili je međunarodni, odnosno evropski standard neodgovarajući, kao osnov za donošenje standarda Republike Srpske koriste se standardi ili srodni dokumenti drugih država ili stručno potvrđene tehničke specifikacije i dokumenti, a može se donijeti i izvorni standard ili srodni dokument Republike Srpske.

(3) Tehnička specifikacija je dokument koji utvrđuje tehničke zahtjeve koje treba da ispuni proizvod, proces ili usluga i kojim se utvrđuje najmanje jedan od sljedećih elemenata:

1) potrebne karakteristike proizvoda koje se odnose na nivo kvaliteta, osobine, interoperabilnost, zaštitu životne sredine, zaštitu zdravlja i bezbjednosti, kao i dimenzije, uključujući zahtjeve koji se odnose na naziv pod kojim se proizvod prodaje, terminologiju, simbole, ispitivanja i metode ispitivanja, pakovanje, transport, skladištenje i čuvanje, označavanje ili obilježavanje, postupke ocjenjivanja usaglašenosti i druge slične elemente,

2) metode proizvodnje i procesi koji se koriste za poljoprivredne proizvode, proizvode namijenjene za ishranu ljudi ili životinja i medicinske proizvode, kao i metode proizvodnje i procesi koji se odnose na druge proizvode kada oni utiču na karakteristike proizvoda,

3) potrebne karakteristike za usluge, kao što su nivo kvaliteta, osobine, interoperabilnost, zaštita životne sredine, zaštita zdravlja i bezbjednosti, uključujući zahtjeve primjenjive na pružaoca usluge, a koji se odnose na podatke koje treba staviti na raspolaganje primaocu usluge,

4) metode i kriterijumi za ocjenjivanje tehničkih karakteristika građevinskih proizvoda.

Član 10.

(1) Zavod omogućava da sve zainteresovane strane mogu učestvovati u sljedećim fazama donošenja standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata, i to:

- 1) predlaganja novih aktivnosti,
- 2) javne rasprave o prijedlozima tehničkih rješenja standarda,
- 3) dostavljanja komentara i primjedaba na nacрте standarda,
- 4) revizije važećih standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata,
- 5) pružanja informacija i upoznavanja sa donesenim standardima Republike Srpske i srodnim dokumentima.

(2) Zavod je dužan da razmotri sve primjedbe i sugestije koje su dostavljene i iznesene u toku javne rasprave, kao i na nacрте standarda.

Član 11.

(1) Zavod podstiče i omogućava da mala i srednja preduzeća, udruženja, tijela za nadzor nad tržištem, naučna akademska i obrazovna zajednica imaju pristup standardima i postupcima donošenja standarda, s ciljem njihovog značajnijeg učešća u oblasti standardizacije, putem sljedećih aktivnosti:

1) utvrđivanje projekata standardizacije koji su od posebnog interesa za zainteresovane strane u svojim programima i planovima rada,

2) omogućavanje da zainteresovane strane imaju pristup aktivnostima u oblasti standardizacije,

3) obezbjeđivanje besplatnog pristupa nacртima standarda Republike Srpske putem internet stranice Zavoda,

4) omogućavanje besplatnog objavljivanja izvoda iz standarda Republike Srpske na internet stranici Zavoda,

5) omogućavanje podsticaja i olakšica zainteresovanim stranama za pristup ili nabavku standarda Republike Srpske.

(2) Zavod sa Institutom i tijelima za standardizaciju drugih država razmjenjuje najbolje prakse s ciljem podsticanja učešća svih zainteresovanih strana u aktivnostima standardizacije.

Član 12.

(1) Direktor Zavoda donosi rješenje kojim se proglašava da je standard Republike Srpske ili srodni dokument donesen, kao i akt o povlačenju standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta.

(2) Rješenja iz stava 1. ovog člana objavljuju se na internet stranici Zavoda, a bez objave u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

(3) Standardi Republike Srpske i srodni dokumenti objavljuju se kao posebna izdanja Zavoda, u štampanom, odnosno elektronskom obliku.

(4) Zavodu pripada autorsko pravo na standarde Republike Srpske i srodne dokumente, u skladu sa propisima kojima se uređuju autorska i srodna prava.

(5) Zainteresovane strane nemaju pravo izdavati i objavljivati standarde Republike Srpske i srodne dokumente.

(6) Zainteresovane strane, isključivo na osnovu ugovora, sporazuma ili drugog pravnog posla sa Zavodom, mogu umnožavati (u cjelini ili djelimično), prodavati i distribuirati standarde Republike Srpske i srodne dokumente.

Član 13.

(1) Standardi Republike Srpske i srodni dokumenti donose se i objavljuju na jednom od jezika i pisama u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, kada je osnov za donošenje standarda Republike Srpske, odnosno srodnog dokumenta međunarodni ili evropski standard, standardi Republike Srpske ili srodni dokumenti mogu biti objavljeni i na jednom od zvaničnih jezika evropskih tijela za standardizaciju, u skladu sa internim pravilima standardizacije.

Član 14.

(1) Doneseni standardi, odnosno srodni dokumenti označavaju se oznakom koja počinje skraćenicom SRS, u skladu sa pravilima standardizacije.

(2) Nije dopuštena upotreba skraćenice SRS za označavanje drugih dokumenata u oblasti standardizacije.

Član 15.

Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove standardizacije (u daljem tekstu: ministar), donosi pravilnik kojim se detaljnije uređuju aktivnosti i način rada stručnih radnih tijela za standardizaciju u Republici Srpskoj, način učešća zainteresovanih strana i predlaganja donošenja standarda i srodnih dokumenata, prihvatanje, pripremanje, odobravanje, donošenje, objavljivanje, način pristupa, upotreba, održavanje, distribucija, preispitivanje i povlačenje standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata.

Član 16.

Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) donosi uredbu kojom se propisuje cijena standarda Republike Srpske, visina naknade za usluge iz oblasti standardizacije koje pruža Zavod.

Član 17.

(1) Upotreba standarda Republike Srpske ili bosanskohercegovačkih standarda i srodnih dokumenata je dobrovoljna, osim u slučaju kada je posebnim propisom utvrđena njihova obavezna primjena.

(2) U propisima kojima se nalaže obavezna primjena standarda poziva se na standarde Republike Srpske, odnosno bosanskohercegovačke standarde.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako nema objavljenog standarda Republike Srpske ili bosanskohercegovačkog standarda u odgovarajućoj oblasti, može se u propisu pozvati na međunarodni, evropski ili standard drugih država.

Član 18.

Zavod na svojoj internet stranici objavljuje godišnji izvještaj o radu i aktivnostima koje su sprovedene u oblasti standardizacije, kao i informacije o svim aktivnostima u vezi sa učešćem zainteresovanih strana u oblasti standardizacije.

Član 19.

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše Ministarstvo i Zavod.

(2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem dijela ovog zakona, a koji se odnosi na izdavanje, objavljivanje, umnožavanje, prodavanje i distribuiranje standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata, vrši Republička uprava za inspekcijske poslove, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisom kojim se uređuje postupak inspekcijskog nadzora.

(3) Zavod obavlja nadzor nad primjenom propisa iz oblasti standardizacije, kao i praćenje umnožavanja, prodavanja i distribuiranja standarda Republike Srpske od strane zainteresovanih strana.

Član 20.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako neovlašćeno izdaje i objavljuje standarde Republike Srpske i srodne dokumente (član 12. stav 5).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu.

Član 21.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 8.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako umnožava ili prodaje ili distribuira standarde Republike Srpske i srodne dokumente bez ugovora, sporazuma ili drugog pravnog posla sa Zavodom (član 12. stav 6).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu.

Član 22.

(1) Jugoslovenski standardi koji su u upotrebi u Republici Srpskoj, a imaju status obavezne primjene, ostaju u primjeni sve dok se ne zamijene, odnosno stave van primjene odgovarajućim propisima Republike Srpske, koje donose republički organi uprave nadležni za predmetne oblasti preuzetih jugoslovenskih standarda.

(2) Standardi iz stava 1. ovog člana, za koje nadležni republički organi uprave ne donesu odgovarajući propis, stavljaju se van primjene rješenjem o prestanku njihove obavezne primjene u Republici Srpskoj, koje donosi rukovodilac republičkog organa uprave

nadležnog za predmetne oblasti preuzetih jugoslovenskih standarda, uz prethodnu saradnju sa Zavodom i Institutom.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

(4) Zavod na svojoj internet stranici objavljuje liste preuzetih jugoslovenskih standarda koji su propisom i rješenjem iz st. 1. i 2. ovog člana stavljeni van primjene u Republici Srpskoj.

Član 23.

(1) Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uredbu o naknadama za obavljanje poslova iz oblasti standardizacije (član 16).

(2) Direktor Zavoda će, uz saglasnost ministra, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o postupku donošenja i povlačenja standarda Republike Srpske (član 15).

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o standardizaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02).

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O STANDARDIZACIJI U REPUBLICI SRPSKOJ

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika Srpska, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, kao i u članu 70. stav 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, broj: 22.03-020-2022/22 od 29. juna 2022. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, kao i politiku i mjere za usmjeravanje razvoja. Takođe, prema članu 70. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Ovaj sekretarijat je na Nacrt zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj, aktom broj: 22.03-020-1387/22 od 11. maja 2022. godine, dao pozitivno mišljenje, a Narodna skupština je Nacrt ovog zakona usvojila na Dvadeset drugoj redovnoj sjednici, održanoj 22. juna 2022. godine.

Razlozi za donošenje novog zakona sadržani su u potrebi njegovog usklađivanja sa odgovarajućom uredbom Evropske unije, naročito u dijelu koji se odnosi na izradu godišnjih programa rada i učešća zainteresovanih strana u postupku standardizacije.

S obzirom na to da u fazi razmatranja u Narodnoj skupštini nije bilo primjedaba na Nacrt zakona, to tekst Prijedloga zakona u potpunosti odgovara tekstu Nacrta.

Sekretarijat konstatuje da je tekst Prijedloga usklađen sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj prijedlog usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Prijedlog zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-2051/22 od 30. juna 2022. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Prijedloga zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj, ustanovljen je obavezujući sekundarni izvor prava relevantan za predmet uređivanja dostavljenog prijedloga, a koji je predlagač uzeo u obzir.

Oblast standardizacije na nivou Evropske unije (EU) regulisana je Regulativom (EU) br. 1025/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. godine o evropskoj standardizaciji, o izmjeni direktiva Savjeta 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ, te o stavljanju izvan snage Odluke Savjeta 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta¹.

Ova Regulativa propisuje pravila kojima se uređuje saradnja između organizacija EU za standardizaciju², nacionalnih tijela za standardizaciju, zemalja EU i Evropske komisije; finansiranje aktivnosti u oblasti standardizacije; učešće zainteresovanih lica u radu organizacija za standardizaciju itd.

Član 3. Regulative nalaže obavezu izrade godišnjeg plana rada kako na nivou evropskih organizacija za standardizaciju, tako i na nivou domaćih tijela za standardizaciju. U tom smislu, Republički zavod za standardizaciju i metrologiju izrađuje godišnji program rada u kojem se navode sljedeći podaci:

- 1) predmet standarda ili srodnog dokumenta,
- 2) planirane aktivnosti u postupku donošenja standarda ili srodnih dokumenata,
- 3) svi dokumenti koji su korišćeni kao osnov za izradu standarda ili srodnog dokumenta.

EU u članu 7. potiče učestvovanje upravnih organa posebno inspeksijskih organa u domaćim aktivnosti u oblasti standardizacije. Prijedlogom zakona predviđeno je da Republički zavod za standardizaciju i metrologiju podstiče i omogućava da mala i srednja preduzeća, tijela za nadzor nad tržištem, naučna akademska i obrazovna zajednica imaju pristup standardima i postupcima donošenja standarda, s ciljem njihovog značajnijeg učešća u oblasti standardizacije.

Odredbe koje se odnose na rad organizacija za standardizaciju na nivou EU nisu predmet preuzimanja, dok pojedine odredbe kao što je stav 6. član 3. Regulative, o slanju izvještaja domaćih tijela za standardizaciju ka evropskim organizacijama za standardizaciju, nisu predmet preuzimanja zbog trenutne faze BiH u procesu pristupanja. Zbog navedenog, u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađeno“. Preostale odredbe člana 6. prema kojima domaća tijela za standardizaciju moraju malim i srednjim preduzećima olakšati pristup standardima i sl. preuzete su u potpunosti.

Detaljan prikaz preuzimanja odredaba navedenog izvora prava, sadržan je u uporednom prikazu usklađenosti Prijedloga sa pravnom tekovinom EU.

Donošenje ovog prijedloga doprinijeće ispunjavanju obaveza iz čl. 70. i 75. SSP-a³ koji se odnose na usklađivanje zakonodavstva i saradnju ugovornih strana u oblasti standardizacije, metrologije, akreditacije i ocjenjivanja usaglašenosti.

---

¹ Regulation (EU) No 1025/2012 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on European standardisation, amending Council Directives 89/686/EEC and 93/15/EEC and Directives 94/9/EC, 94/25/EC, 95/16/EC, 97/23/EC, 98/34/EC, 2004/22/EC, 2007/23/EC, 2009/23/EC and 009/105/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Decision 87/95/EEC and Decision No 1673/2006/EC of the European Parliament and of the Council.

² Evropski komitet za standardizaciju (CEN), Evropski komitet za standardizaciju u oblasti elektrotehnike (CENELEC) i Evropski institut za standarde iz oblasti telekomunikacija (ETSI).

³ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, broj 10/08).

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Koristeći ovlaštenja koja su mu data u članu V Aneksa 10 Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, visoki predstavnik Wolfgang Petrič je nametnuo Zakon o standardizaciji BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 19/01), kojim je osnovan Institut za standardizaciju BiH i određene njegove nadležnosti. Ostali poslovi iz oblasti standardizacije, koji nisu u nadležnosti Instituta za standardizaciju BiH, prema ovom zakonu su u djelokrugu rada entitetskih institucija za standardizaciju. U skladu s tim, Narodna skupština Republike Srpske, na sjednici održanoj 28. februara 2002. godine, usvojila je Zakon o standardizaciji u Republici Srpskoj, koji je objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 13/02.

Prema tome, oblast standardizacije u Republici Srpskoj uređena je Zakonom o standardizaciji u Republici Srpskoj, Zakonom o standardizaciji BiH i pratećim podzakonskim aktima.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se izvrši usaglašavanje sa terminima i novim nazivima institucija, kao i primjenjivim odredbama Uredbe Evropske unije 1025/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. godine o evropskoj standardizaciji, naročito u dijelu koji se odnosi na izradu godišnjih programa rada i učešća zainteresovanih strana u aktivnostima standardizacije, a sve s ciljem ostvarivanja jedinstvenog sistema standardizacije u Republici Srpskoj i BiH.

Ovim zakonom utvrđuju se principi i ciljevi standardizacije u Republici Srpskoj i uređuju: predlaganje, prihvatanje, priprema, odobravanje, donošenje, objavljivanje, upotreba, distribucija, preispitivanje i povlačenje standarda Republike Srpske i vođenje registra o njima, kao i distribucija i upotreba bosanskohercegovačkih standarda i stranih standarda u okviru jedinstvenog sistema standardizacije u Republici Srpskoj i BiH.

Pored navedenog, ovim prijedlogom detaljnije se uređuju: usaglašenost proizvoda sa standardima, rok važenja jugoslovenskih standarda, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i nadzor nad radom Zavoda, kao i kaznene odredbe, odnosno novčane kazne za neovlašćeno umnožavanje, prodaju, distribuciju, izdavanje i objavljivanje standarda Republike Srpske.

Slijedom iznesenog, predloženim tekstom zakona obezbjeđuju se preduslovi za bolji rad Zavoda, a sve s ciljem zaštite javnog interesa, odnosno masovnije upotrebe standarda u svim oblastima života građana Republike Srpske i BiH.

Tekst ovog prijedloga zakona rađen je po uzoru na rješenja iz zemalja okruženja.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. uređuje se predmet i oblast odnosa koji se uređuju ovim zakonom.

Članom 2. propisuju se ciljevi standardizacije u Republici Srpskoj.

Članom 3. utvrđuju se načela na kojima se zasniva standardizacija u Republici Srpskoj.

Članom 4. propisuje se značenje pojedinih pojmova upotrijebljenih u ovom zakonu. Prilikom propisivanja pojmova izvršeno je djelimično usaglašavanje sa pojmovima koji su propisani Uredbom 1025/2012/EZ o Evropskoj standardizaciji od 25. oktobra 2012. godine.

Član 5. propisuje subjekte standardizacije u Republici Srpskoj.

Član 6. propisuje poslove koje obavlja Zavod kao nadležna institucija za oblast standardizacije na teritoriji Republike Srpske.

Članom 7. uređuje se da inicijativu za donošenje standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta može pokrenuti bilo koja zainteresovana strana ili Zavod. U tom slučaju, Zavod na svojoj internet stranici objavljuje rješenje o usvajanju prijedloga za donošenje

standarda Republike Srpske ili srodnog dokumenta, obavještenje o pokretanju postupka za njihovo donošenje, kao i obavještenje o njihovom stavljanju na javnu raspravu.

Član 8. propisuje da Zavod svake godine donosi Program rada koji je javno dostupan na internet stranici Zavoda i koji, pored ostalog, sadrži i informacije o: standardima Republike Srpske i srodnim dokumentima koji se namjeravaju donijeti ili mijenjati, učešću u radu stručnih tijela Zavoda i aktivnostima na promociji standardizacije i standarda. Takođe, treba navesti da je ovaj član djelimično usaglašen sa Uredbom 1025/2012/EZ o Evropskoj standardizaciji od 25. oktobra 2012. godine.

Članom 9. definišu se standardi i dokumenti koji služe kao osnov za donošenje standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata, odnosno ostavlja se mogućnost donošenja izvornog standarda Republike Srpske.

U slučaju da u određenoj oblasti ne postoji međunarodni standard ili je postojeći međunarodni standard neodgovarajući, kao osnov mogu se koristiti državni standardi i srodni dokumenti drugih država. Ova odredba Zakona je potpuno usklađena sa odredbama TVT sporazuma po kome se prednost daje međunarodnim standardima u odnosu na regionalne (evropske) standarde.

Čl. 10. i 11. djelimično se preuzimaju odredbe Uredbe 1025/2012/EZ o Evropskoj standardizaciji od 25. oktobra 2012. godine koje se odnose na učešće zainteresovanih strana u postupku donošenja standarda. Takođe, ovim odredbama naglašavaju se radnje koje je Zavod dužan preduzeti da bi zainteresovane strane imale što značajnije učešće u postupku donošenja standarda.

Članom 12. propisuje se način na koji se okončava postupak donošenja, odnosno povlačenja standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata. S ciljem postizanja javnosti postupka donošenja standarda Republike Srpske, propisuje se da se rješenja o proglašenju, odnosno povlačenju standarda objavljuju na internet stranici Zavoda, a bez objave u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Pored toga, ovim članom uređuju se i pitanja umnožavanja, prodaje i distribucije standarda Republike Srpske. Prema predloženom rješenju, zainteresovane strane samo uz saglasnost Zavoda mogu umnožavati, prodavati i distribuirati standarde Republike Srpske. U slučaju da zainteresovana strana postupi drugačije od propisane norme, predviđena je sankcija.

Član 13. propisuje da se standardi Republike Srpske i srodni dokumenti objavljuju na jednom od jezika i pisama u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj, ali i da mogu biti objavljeni i na jednom od zvaničnih jezika evropskih tijela za standardizaciju, što će se koristiti prilikom preuzimanja međunarodnih i evropskih standarda koji nisu od posebnog interesa za privredu Republike Srpske. Navedeno će omogućiti privrednim subjektima koji su zainteresovani da se na brži način upoznaju sa rješenjima iz tih standarda i efikasno ih primjenjuju.

Član 14. propisuje da se doneseni standardi i srodni dokumenti označavaju sa oznakom u kojoj se prvo navodi skraćenica SRS, kao i da nije dopuštena njena upotreba za označavanje drugih dokumenata.

Članom 15. propisuje se da direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se detaljnije utvrđuju aktivnosti i način rada stručnih radnih tijela za standardizaciju u Republici Srpskoj, predlaganje, prihvatanje, učešće zainteresovanih strana, pripremanje, odobravanje, donošenje, objavljivanje, način pristupa, upotreba, održavanje, distribucija, preispitivanje i povlačenje standarda Republike Srpske i srodnih dokumenata.

Član 16. propisuje da Vlada Republike Srpske donosi uredbu kojom se propisuje cijena standarda Republike Srpske, kao i visina naknade za usluge iz oblasti standardizacije koje pruža Zavod.

Član 17. uređuje dobrovoljnu primjenu standarda, a samo izuzetno predviđa njihovu obaveznu primjenu u slučaju kada se posebni propis poziva na standard, tako da je ispunjavanje zahtjeva tog standarda jedini način postizanja usaglašenosti sa zahtjevima posebnog propisa.

Ukoliko nije propisan način dokazivanja usaglašenosti, onda je to najlakše uraditi preko usaglašenih standarda, ali se može koristiti i neki drugi načini dokazivanja.

Član 18. propisuje da Zavod na svojoj internet stranici objavljuje godišnji izvještaj o radu i aktivnostima koje su sprovedene u oblasti standardizacije, kao i informacije o svim aktivnostima u vezi sa učešćem zainteresovanih strana u oblasti standardizacije.

Članom 19. propisuje se da upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa vrši Ministarstvo privrede i preduzetništva i Zavod, dok inspeksijski nadzor nad primjenom vrši Republička uprava za inspeksijske poslove i Zavod.

Čl. 20. i 21. propisane su radnje koje se kvalifikuju kao prekršaji i za njih su predviđene novčane sankcije u skladu sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/14, 110/16 i 100/17).

Članom 22. propisuje se mogućnost da preuzeti jugoslovenski standardi, koji imaju status obavezne primjene, ostaju u primjeni sve dok se ne zamijene, odnosno stave van primjene odgovarajućim propisima Republike Srpske, koje donose republički organi uprave nadležni za predmetne oblasti preuzetih jugoslovenskih standarda.

Jugoslovenski standardi za koje nadležni republički organi uprave neće donijeti odgovarajući propis stavljaju se van primjene rješenjem o prestanku njihove obavezne primjene u Republici Srpskoj, koje donosi rukovodilac republičkog organa uprave nadležnog za predmetne oblasti preuzetih jugoslovenskih standarda, uz prethodnu saradnju sa Zavodom.

Članom 23. definiše se rok u kojem će se donijeti podzakonski akti koji su neophodni za sprovođenje ovog zakona.

Član 24. propisuje prestanak važenja prethodnog zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02).

Članom 25. propisano je stupanje na snagu ovog zakona i njegovo objavljivanje.

VI RAZLIKE PRIJEDLOGA U ODNOSU NA NACRT ZAKONA

Nacrt zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj razmatran je na 22. redovnoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 22. juna 2022. godine. Tokom sjednice nije bilo rasprave i poslanici nisu imali primjedaba i sugestija u vezi sa Nacrtom zakona, tako da Prijedlog zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj ne sadrži razlike u odnosu na Nacrt.

VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Ministarstvo privrede i preduzetništva, kao obrađivač ovog zakona i organ nadležan za davanje mišljenja o procesu procjene uticaja propisa (PUP) u postupku izrade zakona, konstatuje sljedeće.

U obrascu o sprovođenju skraćenog PUP-a u pripremi i izradi Prijedloga zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj analizirano je postojeće stanje, utvrđen je problem i ciljevi koji se žele postići donošenjem zakona i isti su sastavni dio „Razloga za donošenje zakona“.

Procijenjen je uticaj ovog prijedloga zakona na poslovno okruženje, javne budžete i životnu sredinu, kao i socijalni uticaji.

Kada je u pitanju uticaj na poslovno okruženje, utvrđeno je da će Prijedlog zakona imati pozitivan uticaj na poslovne subjekte, jer se odredbama ovog zakona omogućava utvrđivanje projekata standardizacije, olakšava pristup standardima i postupcima donošenja standarda, te omogućava značajnije učešće u aktivnostima u oblasti standardizacije. Sve navedeno je od posebnog interesa za mala i srednja preduzeća.

U vezi sa uticajem na javne budžete, Prijedlog zakona neće imati direktnog uticaja na javne budžete.

U pogledu socijalnih uticaja, očekuje se poboljšanje konkurentnosti poslovnih subjekata, a time i indirektan pozitivan uticaj Prijedloga zakona na ekonomski i socijalni položaj pojedinaca.

Prijedlog zakona neće imati direktnog uticaja na životnu sredinu.

Prijedlogom zakona ne uvode se nove formalnosti, niti se predviđa izmjena ili ukidanje postojećih formalnosti.

Ministarstvo privrede i preduzetništva je, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupilo u skladu sa metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.

Donošenjem ovog zakona obezbjeđuju se preduslovi za bolji rad Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, a sve s ciljem masovnije upotrebe standarda u svim oblastima života i poslovanja, što će dovesti do ekonomskog napretka i lakšeg pristupa standardima i ostvarivanja jedinstvenog sistema standardizacije u Republici Srpskoj i BiH.